

Anlægget af Rønne—Allinge Jernbane. Denne Jernbane er nu snart færdig; og skal tages i Brug. Der er i Tilslutning til Banen projekteret et Havnespor til Allinge Havn. Men dette Havnespor er af de Ingeniører, som har udarbejdet Planerne til Jernbanen, lagt saaledes, at det gaar over det Terrain, som hører ind under den projekterede Havn, og hvis Jernbanebestyrelsen kræver Havnesporet anlagt, vil man komme i Kollision med en Udvidelse af Havnen paa et senere Tidspunkt. Det vil derfor være absolut heldigt for Anlægget af dette Havnespor, om man nu kunde faa afgjort, hvorvidt Allinge-Sandvig Kommune kan vente at faa Statsstøtte til det af mig nævnte Havneprojekt, thi saa vil man forlægge Havnesporet til et andet Sted, saaledes at det kan komme til at betjene ikke alene de nuværende Havne, men ogsaa de fremtidige Havne, naar hele Havneprojektet bliver gennemført. Jeg mener derfor — hvilket jeg ogsaa har Udtalelser om fra Byraadet derovre —, at Byraadet vil føle sig tilfredsstillet i hvert Fald i en Aarrække, hvis mit Ændringsforslag kan blive vedtaget. Jeg ved selvfølgelig ikke, om det nu er lykkedes mig at bibringe det høje Ting saavel som de højtærede Ministre, under hvis Ministerium denne Sag sorterer, en saadan Opfattelse af disse Forhold, at jeg kan vente Velvillie ved Sagens senere Behandling. Jeg har tidligere ved min Omtale af denne Sag her i Tinget mødt Forstaaelse saavel hos den højtærede Trafikminister som hos den højtærede Finansminister, og jeg venter selvfølgelig derfor at møde den samme Forstaaelse igen.

Der kunde maaske fra adskillige Sider rejses den Indvending mod dette forholdsvis dyre Projekt, at det let vil kunne drage uheldige Konsekvenser efter sig, idet der let, hvis Statsmagten gik til en Bevilling af denne Art til en saa lille Kommune, vil kunne rejse sig Krav andre Steder fra om lignende Tilskud. Der er i indeværende Rigsdagssamling fremsat et Lovforslag om Havneforholdene paa Færøerne, og Udgiften til dets Gennemførelse er projekteret til 1½ Mill. Kr. Det kan jo være, at dette Projekt vil føre yderligere Udgifter efter sig, men paa nærværende Tidspunkt er jeg ikke — og jeg tror heller ikke Flertallet i denne Sal — i Stand til at bedømme, hvad disse Krav kan føre med sig. Men naar Lovgivningsmagten mener, det er forsvarligt at gaa til disse Havneanlæg, som jeg selvfølgelig ikke i nogen Grad skal kritisere, tror jeg ogsaa, det er forsvarligt at gaa til det Havneanlæg, jeg her har omtalt, og

hvad Konsekvenserne angaar, tror jeg ikke, man kan sammenligne Forholdene ved Allinge Havn med Forholdene ved nogen anden Havn, i hvert Fald ikke med nogen Havn i Danmark, idet Forholdene ved Bygningen af Havnen, som jeg før sagde, er saa ekstraordinære. Endvidere tror jeg, det er vanskeligt at finde nogen Bykommune i Danmark med et lignende Indbyggerantal, og som i økonomisk Henseende sidder saaledes i det som Allinge-Sandvig Kommune, der vil møde med Tilsagn om til Forbedring af sine Havneforhold og til Understøttelse af sine Næringsveje at skaffe en Kapital paa 300,000 ja maaske 400,000—500,000 Kr. Jeg tror ikke, nogen Kommune i Danmark vilde møde med et saa stort Tilskud, og ogsaa af denne Grund mener jeg, at man ikke kan regne med Faren for at skabe noget Præcedens for lignende Krav andre Steder fra.

I øvrigt mener jeg, vi i nogen Grad her ved opfylder et gammelt Retfærdighedskrav overfor Allinge-Sandvig Kommune. Det høje Ting vil maaske erindre, at der i Samlingen 1905—06 her i Rigsdagen blev vedtaget en Lov, hvorved en Del Havne, vistnok henimod 30, fik en stor Del af deres Skyld til Staten eftergivet, og mellem disse Havne var der vistnok 10 fra Bornholm. Forholdet var, saa vidt jeg erindrer, dette; at hvis f. Eks. en Kommune paa Grund af Havneanlæg havde en Gældspost til Statskassen paa 500,000 Kr. og efter den nedsatte Kommissions Anskuelse ikke kunde forrente mere end en Del af dette Beløb, skulde denne Del af Beløbet indbetales konstant, medens Resten skulde eftergives. Mellem disse Havne, der den Gang fik en Del af deres Skyld eftergivet, var ikke Allinge-Sandvig, endskønt denne Kommune den Gang havde en Skyld til Statskassen paa over 50,000 Kr. Derimod fik næsten alle andre bornholmske Havne med Undtagelse af Rønne eftergivet en ret betydelig Gæld, og derimellem var endog Kommuner, der i økonomisk Henseende var langt bedre stillede end Allinge-Sandvig. En enkelt Kommune fik endog eftergivet mellem 200,000 og 300,000 Kr. Naar Allinge-Sandvig Kommune ikke den Gang fik sit Laan eller en Del af Laanet eftergivet, kan jeg som Grund hertil tænke mig, at denne Kommune efterhaanden ved sin forsigtige Administration havde opsamlet nogen Kapital i sin Havnekassee, en Kapital, der den Gang omtrent vilde kunne dække Gælden. Grunden hertil var, som sagt, at Kommunen gennem Aarene havde stillet sig uhyre forsigtig med Hensyn til sin Havneudvidelse.